

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 05 · 2017

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

© ТИВОР БЕГ - VÉGH TIVOR

Полагане на венци в Печ и Харкан • Koszorúzás Pécsen és Harkányban

XIX Национален фестивал на детската книга – Сливен 2017 • XIX. Nemzeti Gyermekkönyv Fesztivál – Szliven, 2017

Йорданка Фандъкова в Будапеща • Jordanka Fandakova Budapesten

ПОЛАГАНЕ НА ВЕНЦИ В ПЕЧ И ХАРКАН

На 12 май по покана на българския военен аташе полковник Борислав Игов на град Печ представители на българите от Унгария участваха в паметна церемония, състояла се на обновените паметни плочи на загиналите във Втората световна война български войници в Общинското гробище.

Във възпоменанието взеха участие и Н.Пр. Уляна Богданска, посланик на Република България в Унгария, генерал-майор Тодор Дочев, заместник командващ на Съвместното командване на силите на българската армия, Иво Антонов, директор на Дирекция „Социална политика“ в Министерството на отбраната, Лайош Хорват, директор на Дирекция „Военна памет и опазване на военните гробове“ при Военноисторическия институт и музей към Министерството на отбраната, Жолт Пава, кмет на град Печ, Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария, г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, както и Йордан Бонев, председател на Българското самоуправление в гр. Печ. От България, за да засвидетелстват почитта си пред гробовете на своите загинали бойни грузари, пристигнаха 13 ветерани от войната. Преди 96 години на 70-годишния юбилей от боевете край Драва присъстваха 40 души, от които сега успяха да гойдат само 13, разбираемо, като се има предвид, че най-младият ветеран сред тях е на 90 години.

Възпоменанието започна с българския и унгарския химн, след което архимандрит Атанасий отслужи кратка заупокойна молитва за загиналите. Последваха речи, в които бе отбелязан героизмът на българските воюващи, както и помощта, която оказват на унгарския народ, понасящ тежестите на войната, независимо че са воювали на противниковата страна. След речите гоиде ред на полагане на венците. Възпоменателната церемония приключи

с унгарска военна музика (Il silenzio), след което насябралите се положиха по стрък цвете на гробовете.

По-късно участниците посетиха и българското военно гробище в Харкан, където отново с кратко възпоменание и полагане на венци отградоха почит пред тленните останки на близо 1300 герои.

На церемонията в Харкан, г-р Данчо Мусев, председател на БРС, в своята реч изтъкна, че „Дравската епопея не остава неангажирани българите в Унгария, които също участват в състава на Първа българска армия (например: Марин Караулиев, Ангел Киров, Никола Кушев, Манол Георгиев Тютюнков). Техните потомци и днес са сред нас. Това е драматичен момент, който макар и трагичен, сплита в едно съдбата на българи и унгарци. Позовани от родината, мнозина българи се връщат в България, за да отслужат своя воински дълг, а съдбата ги довежда отново в земите, от които са тръгнали. Когато отдаваме почит тук, в мемориалния комплекс в Харкан, ние мислим и за тях, както и за всички български герои, дали своя живот за свободата. Те и техният подвиг ни карат да се гордеем, че сме българи и тук, на унгарска земя.“

KOSZORÚZÁS PÉCSETT ÉS HARKÁNYBAN

Május 12-én Boriszlav Igov ezredes, bolgár katonai attasé meghívására a magyarországi bolgárok képviselői is részt vettek a pécsi Köztemetőben a II. világháborúban elesett bolgár katonák felújított sírjainál megrendezett emlékünneepség.

A megemlékezésen részt vett őexc. Uljana Bogdanszka, Bulgária magyarországi nagykövete, Todor Docsev vezérőrnagy, a Bolgár Hadsereg Összhaderőnemi Parancsnokságának parancsnokhelyettese, Ivo Antonov, a bolgár Honvédelmi Minisztérium Szociálpolitikai Igazgatóságának igazgatója, Horváth Lajos, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Katonai Emlékezet és Hadisírgondozó Igazgatóságának igazgatója, Páva Zsolt, Pécs polgármestere, Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöke, valamint dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. Bulgáriából 13 háborús veterán is eljött, hogy lerója tiszteletét elesett bajtársai sírjánál. Két évvel

ezelőtt a Dráva-menti harcok 70. évfordulóján még negyvenen voltak, közülük most már csak 13-an tudtak eljönni, ami érthető, hiszen a legfiatalabb veterán is már 90 éves.

A megemlékezés a bolgár és a magyar himnusszal kezdődött, majd Atanaszj archimandrita mondott rövid imát az elesettekért. Ezután következtek a beszédek, amelyekben minden szóнок kiemelte a bolgár katonák harcokban tanúsított hősiességét, valamint azt, hogy a háborúban mennyit segítettek a háborútól szenvedő magyar népnek, függetlenül attól, hogy elvben az ellenséges oldalon álltak. Ezután következett a koszorúk

elhelyezése, majd az emlékünneepség a magyar takarodó (Il silenzio) dallamával ért véget, és az egybegyűltek egy-egy szál virágot helyeztek a sírokra.

Ezt követően a résztvevők átmentek a harkányi bolgár katonai temetőbe, ahol ismét egy rövid megemlékezéssel és koszorúzással rótták le tiszteletüket a temetőben nyugvó több mint 1300 hősi halott előtt.

Dr. Muszev Dancso, a BOÖ elnöke beszédében többek között kitért arra, hogy a Dráva-menti csaták nem állnak messze a magyarországi bolgároktól, akik közül néhányan az Első Bolgár Hadsereg tagjai is voltak (például: Marin Karailiev, Angel

Kirov, Nikola Kusev, Manol Georgiev Tyutyunkov), akiknek leszármazottai ma is köztünk élnek. Ez egy drámai pillanat, amely bár tragikus, egybeforrasztja a bolgárok és a magyarok sorsát. A haza hívó szavára sok bolgár visszamegy Bulgáriába, hogy eleget tegyenek katonai szolgálati kötelezettségüknek, és a sors viszszahozza őket abba az országba, ahonnan elindultak. Amikor itt, a harkányi katonai temetőben lerójuk tiszteletünket, rájuk is gondolunk, valamint mindazon bolgár hősökre, akik életüket adták a szabadságért. Ők és a hősiességük arra készítetnek minket, hogy büszkék legyünk arra, hogy itt, magyar földön is bolgárok vagyunk.

ГЕРГЬОВДЕН

На 6 май бе отслужена света литургия, с която възпоменахме празника на св. вмъч. Георгий и храмовия празник на светите братя Кирил и Методий (11 май). Тя бе отслужена от архимандрит Атанасий (Султанов), председател на храма и прот. Танчо Янчев, втори енорийски свещеник. След нея бе извършено и водоосвещение и вярващите бяха

поръсени за зграбе. Последва кратка фолклорна програма с участието на Фолклорна група „Зорница“ и бе осветен курбан за зграбе.

SZENT GYÖRGY-NAP

Május 7-én került sor arra a szent liturgiára, amelyen megemlékeztünk Szent György nagyvértanú ünnepéről és Szent Cirill és Szent Metód templomi búcsú-

napijáról (május 11.). A liturgiát Atanaszj (Szultanov) archimandrita, a templom előljárója és Tancso Jancsev protoierej, segédplébános celebrálta. Ezt követte a vízszentelés, majd a hívőket meghintették szentelt vízzel, hogy egészségesek legyenek. A szertartás után a Zornica Hagyományörző Csoport adott egy rövid folklórműsort, majd megáldották a szertartási báránylevest.

АВТОР
Веселина Барки
преподавател

SZERZŐ
Bárki Veszélina
tanár

ХІХ НАЦИОНАЛЕН ФЕСТИВАЛ НА ДЕТСКАТА КНИГА – СЛИВЕН 2017

От 8 до 12 май група ученици от Българското училище за роден език гостува на град Сливен. Повод за това пътуване бе провеждането на ежегодния Национален фестивал на детската книга.

Посещението на Фестивала беше награда за победителите в конкурса „Аз чета българска книга“. Избраните ученици редовно четяха страници от предварително избрани книги на български език и си водеха дневник в продължение на две години. А малката Теги Которова дори обогатяваше дневника си със собствени илюстрации по темата. ♦ Пътуването до България имаше за цел да помогне на децата да обогатят речника и комуникативните си умения по български език, да ги запознае по-отблизо с българската история, география, душевност и култура, както и да поощри усърдията им в усвояването на езика. ♦ Фестивалът на детската книга е инициатива на Регионалната библиотека „Сава Доброплодни“ в Сливен, със съдействието на Министерството на образова-

нието и културата и ДАБЧ. Провежда се ежегодно през май от 1999 година, като се предхожда от редица конкурси: литературни, художествени и приложни. В рамките на Фестивала се организират базари на детски и юношески книги, предствят се автори и издателства, награждават се писатели, илюстратори и издателства за принос в книгоиздаването за деца. Организират се още дискусии, кръгли маси, пленери, карнавални шествия. Връчват се наградите на победителите в различните конкурси. В галаконцертите се включват изявени млади артисти от цялата страна. ♦ Фестивалът, който ние посетихме, е вече 19-ти по ред. Тази година домакините се похвалиха с много засилено участие на деца извън границите на България. Творби бяха изпратени от много европейски страни, от Америка и дори от далечна Австралия. ♦ Нашето училище се включи в Конкурса за изработка на театрални кукли, в литературния конкурс на тема: „В търсене на талисман за щастие“, а девет деца взеха участие и в пленера за рисунки на тема: „С пъстро хвърчило летях и свят чуден видях“. ♦ В Конкурса за изработка на театрални кукли показаха способностите си над 350 ученици от България, Италия, Кипър, Австрия, Канада и Унгария. Нашето училище започна със сериозен старт – изпратихме около 30 творби в различни стилове. При изработката им наш консултант беше сценографката Клавдия Орос. Въпреки че не всички кукли отговаряха на едно важно условие – да са над 30 см – те впечатлиха журието с оригиналността на идеите и изпълнението си и всички бяха отличени с поощрителни награди, а 12 от тях бяха изложени с останалите носители на големите награди (които наистина бяха огромни >>>

» по размер). ♦ Успешно беше и началното ни участие в литературния конкурс, където 10 наши ученици се състезаваха с още 820 участници от България, Австрия, Австралия, Великобритания, Германия, Гърция, Италия, Испания, Канада, Молдова, Украйна и САЩ. Нашата представителка Мая Хуперт-Антонов зае трето място в първата възрастова група (7-10 години) със съчинението си „Телефонът на моята баба“, а Деница Которова беше отличена с поощрителна награда във втора група (11-14 години). ♦ И в пленера децата ни създадоха прекрасни творения, но там не можахме да се преборим с конкуренцията на художествените школи. Останахме без награди, но събрахме много приятни творчески емоции и се насладихме на стотици цветни чудеса. ♦ Освен участието в заключителните тържества по награждаването на победителите в различните конкурси, нашите любезни домакини от Регионалната библиотека организираха за групата ни посещение до град Котел - един от центровете на Българското възраждане, родното място на изтъкнати будители като Петър Берон, Георги Раковски, Софроний Врачански, Неофит Бозвели. Разгледахме три музея - на котленските възрожденци, Природонаучния музей и „Галатанското училище“ - възрожденска къща с експозиция на котленски килими. ♦ В Музея на българските възрожденци историческите реликви, документи и снимков материал обогатиха познанията на нашите ученици по история на България. Децата с радост разпознаваха портретите на възрожденските будители, които вече познаваха от класните стаи на Българското училище в Буганеца. С голямо вълнение учениците опитаха чиновите, пръчиците и перата за писане от възрожденското училище, пресъздадено в музея. Някои дори се скриха в „затвора“ за непослушници. ♦ В „Галатанското училище“ отново се възхитихме на красотата на българските

килими. Тъй като вече изучавахме особеностите на чипровските килими и дори опитахме на нашия собствен стан в Буганеца как се тъкат тези килими, тук интересно беше да разберем по какво си приличат и по какво се различават котленските и чипровските килими. ♦ Природонаучният музей, със своята богата сбирка на растения и животни, от своя страна пък ни даде нова, нагледна информация за флората и фауната на Източна Стара планина. ♦ Нашите домакини, които през цялото време ни обграждаха с безкрайно внимание, бяха помислили както за духовните срещи на групата с българската култура, така и за нейните приятни гастрономически изживявания. Освен посещението в музеите, те бяха подготвили за нас два обяда в ресторанти, които пресъздават интериора на старите български къщи и предлагат традиционна българска кухня. С удоволствие опитахме отново шопската салата, гювечетата, мусаката и други традиционни български специалитети, с които ни нагостиха спонсорите ресторант „Дивеците“ в село Ичера и „При Хаджията“ в Сливен, а Община Сливен пък се беше погрижила за нашите пътувания по време на пребиваването. ♦ Надяваме се, че пътуването до Сливен, участието във Фестивала на детската книга, екскурзията до Котел и вкусната българска храна ще оставят трайни спомени в нашите ученици. ♦ Благодарим на служителите от Регионалната библиотека „Сава Доброплодни“ в Сливен за неповторимите дни, които бяха организирали за нас, за вниманието и отзивчивостта! ♦

XIX. NEMZETI GYERMEKKÖNYVFESTIVÁL – SZLIVEN, 2017

Május 8. és 12. között a Bolgár Nemzetiségi Nyelvoktató Iskola diákjai Szliven városában vendégeskedtek. Az utazás oka az évente megrendezett Nemzeti Gyermekkönyv Fesztivál volt.

A fesztiválon tett látogatása egyben az „Én bolgár könyvet olvasok” pályázat győzteseinek díja is volt. A kiválasztott tanulók részleteket olvastak előre kiválasztott bolgár nyelvű könyvekből, és olvasónaplót vezettek két éven keresztül. A kis Kotorova Tedi pedig saját rajzaival gazdagította naplóját. ♦ A bulgáriai utazás célja a gyerekek segítése a bolgár szóképlet és kommunikatív készségek gazdagításában, a bolgár történelem, földrajz, lelkiélet és kultúra közelebbi megismerésében, illetve hogy támogassa erőfeszítéseiket a nyelv elsajátításában. ♦ A gyermekkönyvfesztivál kezdeményezője a szliveni Szava Dobroplodni Regionális Könyvtár

az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Határon Túli Bolgárok Hivatala együttműködésével. 1999 óta rendezik meg minden év májusában, és számos irodalmi, művészeti és kézművespályázat előzi meg. A fesztivál keretében gyermek- és ifjúsági könyvek vásárát rendezik meg, bemutatkoznak szerzők és kiadók, kitüntetik azon írókat, illusztrátorokat és kiadókat, akik a gyermekkönyvek kiadásában szereztek érdemeket. Szerveznek megbeszéléseket, kerekasztalokat, alkotótáborokat, állarcos felvonulásokat. Átadják a pályázatok nyerteseinek díjait. A gálakoncertekbe bekapcsolódnak ismert művészek az egész országból. ♦ Az általunk meglátogatott fesztivál már a 19-ik volt. Idén a házigazdák a határon túli bolgár gyerekek jelentős részvételével dicsekedhettek. Sok európai országból, Amerikából és a messzi Ausztráliából is érkeztek pályaművek. ♦ A mi iskolánk a színházi bábkészítő pályázaton, a „Szerencsetalizmán keresése” c. irodalmi pályázaton vett részt, illetve kilenc gyerek kapcsolódott be a „Színes papírsárkánnyal repültem és csodás világot láttam” c. rajzos alkotótáborba. ♦ A színházi bábkészítő pályázaton több mint 350 tanuló mutatta meg tudását Bulgáriából, Olaszországból, Ciprusról, Ausztriából, Kanadából és Magyarországról. A mi iskolánk erősen startolt - közel 30 munkát küldtünk be különböző stílusokban. A készítéskor segítségünkre volt Orosz Klaudia dizlettervező. Bár nem minden baba felelt meg az egyik fontos feltételnek - hogy 30 cm felett legyen - még is mély benyomást tettek a zsűrire az ötletek eredetiségével és a kivitelezéssel, így mindenki kapott vigaszdíjat, 12 alkotást pedig kiállítottak a nagyobb díjak nyerteseivel (amelyek tényleg nagyméretűek voltak). ♦ Sikeres volt részvételünk az irodalmi pályázaton is, ahol 10 tanulónk versenyzett további 820 résztvevővel Bulgáriából, Ausztriából, Ausztráliából, Nagy Britanniából, Németországból, Görögországból, Olaszországból, Spanyolországból, Kanadából, Moldáviából, Ukrajnából és az Egyesült Államokból. A mi képviselőnk, Hupert-Antonov Maja harmadik helyezést ért el az első korcsoportban (7-10 évesek) „A nagymamám telefonja” c. fogalmazásával, míg Kotorova Denica különdíjat kapott a második korcsoportban (11-14 évesek). ♦ Az alkotótáborban a gyerekek csodálatos műveket hoztak létre, de ott nem sikerült legyőznünk a művészeti iskolák konkurenciáját. Ugyan díjak nélkül maradtunk, de sok kellemes alkotói élménnyel gazdagodtunk és rengeteg színcsodában gyönyörködhattunk. ♦ A záróünnepségeken és a díjátadókon való részvétel mellett a mi kedves házigazdáink a Regionális Könyvtárból a csoportunknak megszervezték Kotel város látogatását, amely a bolgár újjászületés egyik központja, olyan jeles személyiségek szülőhelye, mint Petar Beron, Georgi Rakovszki, Szofronij Vratsanszki, Neofit Bozveli. Három múzeumot néztünk meg - az újjászületés koteli személyiségeinek múzeumát, a természettudományos múzeumot és a „Galatani-ház” - egy újjá-

zületés kori ház tele koteli szőnyegekkel. ♦ Az újjászületés koteli személyiségeinek múzeumában a történelmi relikviák, dokumentumok és fényképek gazdagították tanulóink ismereteit Bulgária történetéről. A gyerekek örömmel ismerték fel az ismert népi felvilágosítók arcmásait, amelyeket már ismertek a bolgár iskola tantermeiből. Nagy izgalommal próbálták ki a padokat, a pálcákat és az írotollakat az újjászületés kori iskolából, amelyet a múzeum keltett életre. Néhány még el is bújtak a rosszcsontok „börtönében”. ♦ A „Galatani-iskolában” újra megcsodáltuk a bolgár szőnyegek szépségét. Mivel már tanulmányoztuk a csiproveci szőnyegek sajátosságait és ki is próbáltuk a saját szövőszékünkön, Budapesten, hogyan kell szőni ilyen szőnyeget, itt érdekes volt megtudni, miben hasonlítanak és különböznek a koteli és csiproveci szőnyegek. ♦ A természettudományi múzeum gazdag növény és állatgyűjteményével új, szemléletes információt adott nekünk a Kelet-Balkán flórájáról és faunájáról. ♦ Házigazdáink, akik egész idő alatt nagyon figyelmesek voltak velünk, nemcsak a bolgár kultúrával való szellemi ismerkedésre gondoltak, hanem a kellemes gasztro-nómiai élményekre is. A múzeumlátogatások mellett két ebédre is meghívtak minket a régi bolgár házakra emlékeztető éttermekbe, ahol hagyományos bolgár konyhát kínálnak. Örömmel kóstoltuk újra a sopszka salátát, a gjuvecset, a muszakát és más hagyományos bolgár specialitást, amelyekkel a szponzorok láttak minket vendégül - a „Divecite” étterem Icsera faluban és a „Pri handzsijata” Szlivenben, a Szliveni Önkor-mányzat pedig gondoskodott utazásaink megszervezéséről ott-tartózkodásunk idején. ♦ Reméljük, hogy a szliveni utazás, a részvétel a gyermekkönyv fesztiválon, a kirándulás Kotelbe és a finom bolgár étel maradandó élményt nyújtott diákjainknak. ♦ Köszönjük a szliveni Szava Dobroplodni Regionális Könyvtár munkatársainak a felejthetetlen napokat, amelyeket nekünk szerveztek, a figyelmet és a segítőkészséget! ♦

ДОКОСВАНЕ

*изкуството –
единствен документ в борбата
между живота и смъртта.*

В камерната зала на културното средище на Терезварош, Йомвъошю, беше представен спектакълът на Сливенския куклен театър „Докосване“. Спектакъл за възрастни и не куклен, както би могло да ни подведе името на институцията. Невероятен шанс за куклени актриси да излязат на сцена лице в лице с публиката, а не скрити зад своите кукли. Макар че това може да е мнение само на лаик, който не е запознат с безкрайните възможности на кукленото изкуство гнес. В подзаглавието стои следният надпис: неспокойна словесна кардиограма от стихове на български и унгарски поетеси. И това нестандартно насочване към съдържание то ни отправя и към режисьора на „Докосване“ Габриела Хаджикостова.

Познаваме нейната пристрастеност към поетични текстове и гарбата ѝ да изгражда винаги изненадващи спектакли с неугържима фантазия и богатство на формите. И тези очаквания не бяха излъгани. Дори само ако застанеха и изрецитираха този венец от силни стихове, въздействащи още по-мощно заради начина, по който са навързани, пак щяхме да получим вълнуващо преживяване. Габриела Хаджикостова и нейните пет актриси обаче не се бяха задоволили с текста. Всеки елемент от стиха беше раздвижен и оживя на сцената в интерпретациите на прекрасните Ангелина Русева, Анна-Валерия Гостанян, Дайана Димитрова, Евгения Ангелова, Константина Самарджиева.

В текстовете са преплетени всички стресове и вълнения, които тровят ежедневието на големия град и неговите сякаш все по-малки, по-жалки жители – притиснати от бързината, напрежението, миризмите и горчивините на деня:

*Чейндж до чейндж.
Хленч до хленч.
Пес до пес.
Стрес до стрес.
Грѐб до грѐб.
Скрѐб до скрѐб.
Грях до грях.
Страх до страх.
Хѐс до хѐс.
Мѐст до мѐст.
Врат до врат.
Гад до гад.
Град.*

Фонът е черен, момичетата са в черно. Но пък в цялото им гържане има нещо закачливо, нещо простичко, което ги прави не мъченици, а живи хора, страдащи жени, които знаят как да оцеляват и да изживеят пълноценно дните си – от раждането на гецама, през горчилката на ежедневието, до оглеждането в смъртта.

Представянето на спектакъла в Будапеца гължим на Малко театро и на Българското самоуправление в Терезварош.

ÉRINTÉS

*A művészet az egyedüli dokumentum
az élet és a halál közötti harcban.*

A terézvárosi Eötvös 10 Közösségi és Kulturális Színtér kamaratermében mutatták be a szliveni bábszínház „Érintés” c. előadását. Egy felnőtteknek szóló és nem bábelőadás, a színház félrevezető neve ellenére. Hihetetlen esély a bábszínházi előadóknak, hogy kiálljanak szemtől szembe a közönség elé, és ne rejtőzzenek bábjaik mögé. Bár lehet, hogy ez csak egy laikus véleménye, aki nincs tisztában a bábművészet ezernyi lehetőségével. Az alcímben a következő áll: nyugtalan szóbeli kardiogram magyar és bolgár női költők verseiből. És ez a rendhagyó tartalmi magyarázat odairányít az „Érintés” rendezőjéhez, Hadzsikosztova Gabriellához is. Ismerjük rajongását a költői szövegek iránt és tehetségét, amellyel képes mindig meglepő előadásokat létrehozni fékezhetetlen fantáziával és a formák gazdagságával. És a várakozások teljesültek. Ha csak megálltak volna és elszavalták volna ezt az erős versekből álló csokrot, amelyek sokkal erősebben hatnak az összekötésük módja miatt, akkor is izgalmas élményben lett volna részünk. Hadzsikosztova Gabriella és az 5 színésznő azonban nem elégedett meg csak a szöveggel. A versek minden eleme megmozdult és életre kelt a színpadon a csodálatos Angelina Ruszeva, Anna-Valéria Goszsanjan, Dajna Dimitrova, Elgenija Angelova és Konsztantina Szamardzsieva interpretálásában. A szövegekben minden stressz és izgalom összefonódik, amely mérgezi a nagyváros hétköznapijait és egyre kisebb, egyre nyomorultabb lakóit – akiket összenyom a sebesség, a feszültség, a szag és a napi keserűség:

*Change change hátán.
Panasz panasz hátán.
Kutya kutya hátán.
Stressz stressz hátán.
Tömeg tömeg hátán.
Bánat bánat hátán.
Vétek vétek hátán.
Pánik pánik hátán.
Harag harag hátán.
Bosszú bosszú hátán.
Ember ember hátán.
Féreg féreg hátán.
Város.*

A háttér fekete, a lányok is feketében vannak. De egész viselkedésükben van valami pajkos, valami egyszerű, ami nem mártírokká teszi őket, hanem élő emberekké, szenvedő asszonyokká, akik tudják, hogy maradjanak életben és hogyan éljék teljes értékűen napjaikat

– a gyerekek születésétől kezdve, a hétköznapi keserűségén át, a halál tükörképig.
A budapesti előadásért köszönettel tartozunk a Malko Teatronak és a Terézvárosi Bolgár Önkormányzatnak.

БАБА МАРИЯ БАЙЧЕВА НА 96

Посетихме баба Мария Байчева в Дунахарасти на 24 април, тъкмо на рождения ѝ ден, когато навършва 96 години. Тя е втора генерация български градинари в Унгария. Баща ѝ и двамата ѝ чичовци от края на Първата световна война са се занимавали с производство на зеленчуци. Брат ѝ се преселил в Америка и там починал.

Заварихме слабата женица, която тежи едва 40 килограма, да плевти с мотица чапа в двора си. Усмивайки се

остави работата и ни покани в дома си. Учудени от нейната пързавост ние я последвахме по стълбите. На масата в стаята имаше ваза с 96 рози. – *Говорете ѝ по-високо, за да ви чува* – предупреди ни бай Петър Байчев, по-големият ѝ син, който ни придружаваше.

Български Вест Баба Мария, кога сте дошли в Унгария?

Баба Мария На 18 години, през 1939 година се омъжих в Сушица, сватбеното пътешествие беше пътуване до

ИНТЕРВЮТО ВЗЕ
Йордан Тютюнков

AZ INTERJÚT KÉSZÍTETTE
Tjutunkov Jordan

Унгария. Мъжът ми по-рано е работил при татко ми в Табабана на градината. От там знаел за мен. Когато си дойде в България да служи в казармата, ни потърси в Драганово. Първо се поинтересувал при майка ми. Връшайки се от „движение“ (разходка навечер до центъра на селото и назад) майка ми му показа коя съм аз. Тогава той дойде при мене, така се запознахме. По-късно, когато имаше отпуск ме посещаваше, след година се оженихме. Аз на 12 години останах без баща, а той беше пълен сирак. Отначало почнахме да градинарствахме в село Буди, там рентирахме земя. Спомням си една година 40 дни валя дъжд. Копаехме ливади, за да отводним земите, но толкова много вода се събра в тях, че след известно време ливадите се зарибиха, дори и щъркели се появиха. През 1946 година си купихме земя в Дунахарасти, оттогава живеем тук.

Бай Петър *добавя:* През 1968 година ни принудиха да влезем в местното ТКЗС „Петьофи“. Внесохме в кооперацията две двойки коне, 66 дворни парцела и 400 рами. Баща ми от счупеното стъкло на рамата получи напращане на кръвта. За да преживее болестта, трябваше да се направи ампутация на ръката му, но той отказа и затова почина: – „Градинар с една ръка не е градинар“, тъй казваше и така си отиде.

Баба Мария Когато човек сам живее, значи сам да си стъпи на краката. Така баба Мария, вече от 34 години вдовица, но за сметка на това двамата ѝ сина, Петър и Иван, снахите и Жужа и Еркебет, внуците и Енчо и Никола, правнуците Петър и Йована я обкръжават с обич и загриженост.

Вест *към Бай Петър:* Какви зеленчуци произвеждате?

Бай Петър Баща ми го наричаха царя на пипера. Произвеждахме различни видове пипер, но само люти чушки: цецци и люти бели унгарски чушки. От касапницата Вагохид превозвахме

голямо количество тор за подхранване на почвата. Продавахме пипера на пазарите Халер и после Бошняк. С една кола пипер толкова пари изкарвахме, че с тях можеше да се закупи цяла къща в селото.

Баба Мария преди двайсет години е била за последен път в България. Два пъти била в Америка при брат си. Показва ни албума снимки от посещенията ѝ в Щатите.

Баба Мария Когато първи път пътувах до Америка много бях развалена. Не бях се виждала с брат си от 40 години. Нямах представа що за човек е станал. Но се оказа много сериозен, добър професия си избрал, водопроводчик, и успял човек станал. Още в България като млад, за да получи паспорт до Америка, трябваше да даде 20 хиляди лева. За да събере парите, на всякак-

ва работа се наемаше. Случвало се е поради липса на транспорт пеша на гърба си да носи вестниците от Горна Оряховица до Драганово. Хората му са се подигравали: – Мъкне магарето товара си. Много се обидил, тогава решил никога повече да не се връща в България.

След нашия разговор всички заедно посетихме Иван, по-малкия син на баба Мария. Разгледахме оранжерията, направихме си общи снимки и продължихме към дома на бай Петър. Там също видяхме десетки видове цветя, чакащи за продажба на пазарите. После той ни показа, къде са граничили техните земи, имали са над 300 декара градини.

Вест *към Бай Петър:* За кои градинари от Дунахарасти си спомняш?

Бай Петър Марин Мутафов, Стоян Генов, Дончо Иванов, Борис Борисов,

Христо Дачев, Тодор Киров, Петър Пеев, Минко Христов, Кирил Кирилов, Цоневи и Попгеоргиеви.

Вест *към Бай Петър:* Имаше ли съперничество между градинарите от Поликраище и Драганово?

Бай Петър Естествено имаше, винаги се майтапеха, но след пазар се събираха заедно в културния дом, или табла играеха, или на карти. Винаги си помагаша един на друг, не само парично, а и във всяко отношение. Хората се промениха, в днешно време за съжаление се събират само на сватби или на погребения.

Разделихме се. Благодарихме за посрещането. Бай Петър закара обратно баба Мария в дома ѝ, а ние се върнахме в столицата.

Баба Мария, желаем ти здраве и дълъг живот!

BAJCSEVA MÁRIA NÉNI BETÖLTÖTTE A 96 ESZTENDŐT

Meglátogattuk Dunaharasztin április 24-én Bajcseva Mária nénit, pont amikor 96-ik születésnapját töltötte be. Ő a második bolgárkertész-generációt képviseli Magyarországon. Édesapja és két nagybátyja már az első világháború befejezése óta foglalkoztak zöldségtermeléssel. Testvére Amerikába költözött és ott hunyt el.

A törékeny, alig 40 kilogrammos idős asszonykára kiskapával a kezében találtunk rá, ahogy éppen gazolt saját udvarában. Mosolyogva abbahagyta munkáját és házába invitált bennünket. Elámulva fürge-ségen követtük őt a lépcsőkön. Szobájában egy vázában 96 szál rózsát figyeltünk meg. – *Hangosan beszéljetez hozzá, hogy jobban halljon benneteket* – figyelmeztetett bennünket a nagyobbik fia, Péter bácsi, aki bennünket kísért.

Veszt *Mária néni, mikor jöttek Magyarországra?*
Mária néni Tizennyolc évesen, 1939-ben

Szusica faluban mentem férjhez, nászútként utaztunk Magyarországra. Férjem korábban édesapám kertészetében dolgozott Tatabányán. Onnan tudott rólam. Amikor katonai szolgálatra jött haza Bulgáriába, megkeresett Draganovóban. Először édesanyámnál érdeklődött felőlem. Éppen a kora esti kórzózásból tartottunk haza, amikor édesanyám rám mutatott, melyik lány vagyok én. Akkor odajött hozzám, így ismerkedtünk meg. Később, amikor kimenőt kapott, mindig meglátogatott, egy év múlva összeházasodtunk. Én 12 évesen maradtam apa nélkül, ő pedig árva volt. Először Bugyin kezdtünk el kertészkedni, ott béreltünk földet. Emlékszem, egyszer 40 napig esett az eső, csatornákat vájtunk, hogy elvezessük a belvizet, de olyan sok víz gyűlt össze, hogy egy idő után halak

is voltak benne, sőt számos golya jelent meg a környéken. 1946-ban saját földet vásároltunk Dunaharaszttiban és azóta itt élünk.

Péter bácsi *hozzátette:* 1968-ban a helyi Petőfi Termelőszövetkezetbe kényszerítettek bennünket. Két pár lovat, 68 belterületi telket és 400 üvegrámát vittünk be a téeszbe. Édesapám kezén egy törött rámaüveg sebet ejtett és vérmérgezést okozott. Túlélése érdekében amputálni kellett volna a karját, de ezt ő elutasította és emiatt elhunyt: – „*Egy kézzel a kertész nem kertész*” – mondta, és így távozott el. **Mária néni** Amikor az ember egyedül marad, saját lábára kell, hogy álljon.

Így Mária néni 34 éve megözvegyült, de két fia, Péter és Iván, a két meny, Zsuzsa és Erzsébet, az unokák, Encso és Nikola, a dédunokák, Péter és Jovana szeretettel és gondoskodással vesznek körül.

Veszt *Péter bácsihoz: Milyen zöldségféléket termeltetek?*

Péter bácsi Édesapámat paprikakirálynak hívták. Különböző paprikafajtákat termesztettünk, de csak erőseket: cecei és csípős magyar fehérpaprikákat. A Vágóhídról hordtuk nagy mennyiségben a trágyát a talaj táplálására. A paprikákat eleinte a Haller utcai, később a Bosnyák

téri piacon árultuk. Egy kocsi paprikából annyi pénzt termeltünk ki, hogy abból egy egész házat vehettünk volna a faluban.

Mária néni utoljára 20 éve járt Bulgáriában. Kétszer volt Amerikában a testvérénél. Megmutatta az amerikai látogatások fényképalbumát.

Mária néni Amikor először utaztam Amerikába nagyon izgultam. Nem láttam bátyámat már vagy 40 éve. Fogalmam sem volt arról, hogy milyen ember lett belőle. De kiderült, hogy nagyon komoly, jó szakmát, vízvezeték-szerelő szakmát választott magának és sikeres ember lett. Még fiatalon Bulgáriában, hogy amerikai útlevelet kapjon, letétbe kellett helyeznie 20 ezer levát. A pénz összegyűjtése érdekében minden munkát elvállalt. Volt, hogy közlekedési eszköz hiányában a hátán cipelte el Gorna Orjahovicából az újságokat Draganovóba. Az emberek gúnyolódtak vele: – *Cipeli a számár a hátán a terhét.* Nagyon megsértődött, megfogadta, hogy soha többé nem tér vissza Bulgáriába.

Beszélgetésünk után mindnyájan együtt meglátogattuk Ivánt, Mária néni kisebbik fiát. Megnéztük az üvegházakat, közös fényképeket készítettünk, majd tovább mentünk Péter bácsi otthonába. Ott szintén több tíz fajta, piaci értékesítésre váró virágfajtát tekintettünk meg. Később megmutatta, meddig terjedtek egykor földjeik, mintegy a 30 hektárnyi kertészettel rendelkeztek.

Veszt *Péter Bácsihoz: Mely kertészekre emlékszel Dunaharaszttiból?*
Péter bácsi Mutafov Marin, Genov Sztojan, Ivanov Donco, Boriszov Borisz, Dacsev Hriszto, Kirov Todor, Peev Péter, Hrisztov Minko, Kirilov Kiril, Conevék és Popgeorgievék.

Veszt *Péter bácsihoz: Volt-e vetélkedés Polikraiste és Draganovo kertészei között?*

Péter bácsi Természetesen volt, mindig húzták egymást, de a piac után összegyűltek a kultúrházban és együtt tábláztak, kártyáztak. Mindig segítettek egymáson, nem csak pénzbeni, hanem minden más tekintetben is. Az emberek mára megváltoztak, manapság sajnos csak esküvőkön és temetéseken találkozunk.

Elváltunk. Megköszöntük a fogadtatást. Péter bácsi hazavitte Mária nénit, mi pedig visszatértünk a fővárosba.

Mária néni, kívánunk neked jó egészséget és hosszú-hosszú életet!

ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА В БУДАПЕЩА

Кметът на София Йорганка Фандъкова бе на работно посещение в унгарската столица, по време на което се среща с кмета на Будапеща Ицван Тарлош. В рамките на приятелския разговор е бил повдигнат и въпросът за побратимяване на двете столици. Споразумението за това ще бъде погнпсано вероятно следващата година.

При своето посещение в Будапеща Йорганка Фандъкова посети българските институции и организации. Нейното идване подготвя честването на Деня на българо-унгарското приятелство на 19 октомври, ден на св. Иван Рилски, което тази година ще се състои в София.

Г-жа Фандъкова, която за първи път се запознава отблизо с българите в Унгария, прояви голям ин-

терес към техните постижение и творчески изяви. Заедно със заместник-кмета на Столична община Тодор Чобанов веднага предложи идея за представянето на българската общност в рамките на престижни софийски прояви.

На 19 октомври Йорганка Фандъкова бе в Българското републиканско самоуправление, където се проведе приятелски разговор, посети Българското училище за роден език и Българската детска градина. Йорганка Фандъкова прояви специално внимание към учебните заведения на българската общност в Унгария и изяви готовност да сътрудничи при решаването на кагрови и грузи проблеми.

След това делегацията посети Българския православен храм „Св. св. Кирил и Мемогий“ и Българския културен дом.

Българската общност в Будапеща подари на София мемориална плоча с лика на свети Иван Рилски. Същата плоча ще бъде поставена в храма „Света София“.

JORDANKA FANDAKOVA BUDAPESTEN

Szófia főpolgármestere, Jordanka Fandakova munkalátogatáson vett részt a magyar fővárosban, amelynek során találkozott Tarlós Istvánnal, Budapest főpolgármesterével. A baráti beszélgetés során felmerült a két főváros testvérvárosi kapcsolatának kérdése is. Az erről szóló megállapodást várhatóan a jövő év folyamán írják alá.

A budapesti látogatás során Jordanka Fandakova meglátogatta a bolgár intézményeket és szervezeteket. A polgármester asszony látogatása előkészíti a magyar-bolgár barátság napjának ünneepségét, melyet október 19-én, Rilai Szt. Iván napján tartanak, az idén Szófiában.

Fandakova asszony, aki először ismerkedett meg közelebről a magyarországi bolgárokkal, nagy érdeklődést tanúsított eredményeik és alkotói kezdeményezéseik iránt. Todor Csobanov szófiai polgármester-helyettesel együtt számos ötletet fogalmaztak meg a bolgár közösség bemutatkozására rangos szófiai rendezvényeken.

Október 19-én Jordanka Fandakova a Bolgár Országos Önkormányzat vendége volt, ahol baráti beszélgetésen vett részt, meglátogatta a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolát és a Bolgár Óvodát. Jordanka Fandakova élénken érdeklődött a magyarországi bolgár közösség oktatási intézményei iránt, és felajánlotta együttműködését a problémák megoldásában.

Ezután a delegáció meglátogatta a Szt. Cirill és Szt. Metód Bolgár Ortodox Templomot, illetve a Bolgár Művelődési Házat. A budapesti bolgár közösség megajándékozta Szófia városát egy Rilai Szt. Iván arcképével díszített emléktáblával, amelyet a „Szent Szófia” templomban fognak elhelyezni.

ЮБИЛЕЙНО ПОКЛОНЕНИЕ НА СВЕТИТЕ МЕСТА

Асоциацията на българските учители в чужбина (АБУЧ) отбелязва своя десетгодишен юбилей с поклонение на Светите места. Близко 40 учители от 12 държави, начело със Западно- и Централноевропейския митрополит Антоний взеха участие в програмата, която се състоя от 25 до 30 април. По време на пътуването делегатите посетиха Витлеем, Ерусалим, река Йордан и Мъртво море, Тиберия и Капернаум на Галилейското езеро, Назарет, Хаифа и Тел Авив. В Ерусалим делегацията на АБУЧ бе приета от ерусалимския патриарх Теофил III и извърши поклонение на Гроба Господен, преминавайки преди това през 14-те спирки по Христовия път към Голгота. Всички участници получиха специално удостоверение за хаджилък. В Тел Авив представителите на АБУЧ се срещнаха с учителите от местното българско училище, на срещата присъства и посланика на Република България в Израел Димитър Михайлов.

JUBILEUMI ZARÁNDOKLAT A SZENT HELYEKRE

A Határon Túli Bolgár Iskolák Szövetsége (ABUCs) a szent helyekre szervezett zarándoklattal ünnepelte fennállásának 10 évfordulóját. Közel 40 tanár 12 or-

szágból vett részt a programban élükön Antonij nyugat- és közép-európai metropolitával, amely április 25. és 30. között valósult meg. Az utazás során a résztvevők meglátogatták Betlehem, Jeruzsálem, a Jordán-folyó és a Holt-tenger, Tiberias és Kapernaum (Galileai tó), Názáret, Hajfa és Tel-Aviv szent helyeit. A szövetség küldöttségét Jeruzsálemben III. Teofil jeruzsálemi pátriárka fogadta, akivel együtt

elzarándokoltak a szent sírhoz, útba ejtve mind a 14 stációt Krisztus útján a Golgota felé. Minden résztvevő hivatalos igazolást kapott a zarándoklat teljesítéséről. Tel-Avivban a képviselők találkoztak a helyi bolgár iskola tanáraival, a találkozón jelen volt Bulgária izraeli nagykövete, Dimitar Mihajlov is.

КУЛИНАРЕН ПРАЗНИК В СИГЕТСЕНТМИКЛОШ

Всяка година в Сигетсентмиклош се организира гастрономически празник по европейски проект, в който участват делегации от побратимените градове.

Тази година на 13 май кметовете на осем селища от Горнооряховска община направиха истински фурор с уменията си на кулинарния фестивал в побратимения унгарски град Сигетсентмиклош. Освен с Горна Оряховица, Сигетсентмиклош има партньорски връзки с градове от Германия, Полша, Румъния и Македония. В един от дните на фестивала представителите на побратимените градове запасват престилки и застават край печките, за да представят традиционни ястия за своята родина.

Община Горна Оряховица бе представена от осем кмета – Григор Минков на Долна Оряховица, Нели Грошкова на Драганово, Ясен Янков на Първомайци, Марин Тодоров на Поликраище, Владимир Илиев на Янтра, Венета Василева на Правда, Маринчо Маринов на Горски голен Тръмбеш

и Николαι Йорганов на Горски горен Тръмбеш. Те представиха класиците в българската кухня – шонска салата, боб, кебапче и баница. Отделно бяха подготвили местни мезета – сугжук, пастърма, филета, както и сладки лакомства от „Захарни заводи“. Не бяха забравени, разбира се, домашната ракия и виното от Горнооряховско. Всички основни продукти са български, а горнооряховската група се бе подготвила и с подходящата декорация на щанда си – покривки в народен стил и знамена.

Морална подкрепа им оказаха и художниците от ГоАрт, които по същото време бяха поканени да представят своя изложба в Българския културен институт в Буганеща.

GASZTRONÓIAI ÜNNEPSÉG SZIGET- SZENTMIKLÓSON

Minden évben Szigetszentmiklóson egy európai uniós projekt keretében gasztronómiai ünnepséget rendeznek, amelyben a vendéglátó város testvérvárosainak küldöttségei vesznek részt.

Idén május 7-én a Gorna Orjahovica-i régióból 8 település nagy feltűnést keltett

kulináris tudományával a testvérvárosban, Szigetszentmiklóson rendezett fesztiválon. Gorna Orjahovica mellett Szigetszentmiklósnak német, lengyel, román és macedón városokkal is van testvérvárosi kapcsolata. A testvérvárosok képviselői a fesztivál egy napján kötényt húznak és beállnak a tűzhelyek mellé, hogy bemutassák hazájuk hagyományos ételeit.

Ebben az évben Gorna Orjahovicát 8 polgármester képviselte – Grigov Min kov (Dolna Orjahovica), Neli Groskova (Draganovo), Jaszen Jankov (Parvomajci), Marin Todoranov (Polikraiste), Vladimir Iliev (Jantra), Veneta Vaszileva (Pravda), Marincso Marinov (Gorszki dolen Trambes) és Nikolaj Jordanov (Gorszki goren Trambes). Ők a klasszikus bolgár konyhát mutatatták be – sopszka saláta, bab, kebabcsé és banica. Külön hoztak helyi különlegességeket is – szudzsukot, pasztarmát, filéket és édességeket a Zaharni Zavodi-tól. Nem feledkeztek el természetesen a házi pálinkáról és a Gorna Orjahovica-i borokról sem. Minden alapvető élelmiszer bolgár volt, a Gorna Orjahovica-i csoport még a stand megfelelő díszítéséről is gondoskodott – népi hímzett terítőkkal és zászlókkal.

Őket segítették a GoArt festőművészei is, akik ugyanebben az időben mutatták be kiállításukat a budapesti Bolgár Kulturális Intézetben.

ЧЕТАТ ЛИ ДЕЦАТА НИ?

Среща с унгарския писател Габор Ногради в Българското училище за роден език

Този въпрос вълнува мнозина родители и учители, а и цялото общество. В Българското училище за роден език се полагат специални усилия за създаване на навици за редовно четене и то на български език. Ежегодно се обявява конкурс за четене, а редовно четящите се насърчават с награди.

Една от формите за повишаване на интереса към книгата е срещата с писатели и техните произведения.

Миналата година по-големите ученици се запознаха с Велина Минкова и нейния роман „Доклад на зелената амeba за химическия молив“. А тази година поканихме известния унгарски писател Габор Ногради, чийто роман „Пити Пете“ е преведен и на български език. Месеци преди това децата работиха върху откъси от романа, а на срещата прочетоха любими части на български и унгарски език.

Габор Ногради има магическо въздействие върху своите слушатели. Той завладя за миг своята аудитория от малки и големи, проявили интерес

към срещата в съботния ден. Прегр-разположи децата, които му загадоха спонтанно въпроси не само за книгата, а и за процеса на творчеството, за автобиографичния елемент при писането, интересуваха се откъде черпи авторът идеи и сюжети. Писателят не само отговори на въпросите, а и посочи, че четенето е изключително важно за развитието на личността, на нейното въображение. И тези думи прозвучаха не дидактически, а като откровение.

На срещата присъства и представител на българското издателство „Арка“, издало романа. Правда Митева спогели, че Габор Ногради има магическо въздействие върху своята публика и българските деца също заслужават да се запознаят с неговите книги. В края на срещата всички деца получиха романа „Пити Пете“ на български език с автограф от Габор Ногради.

OLVASNAK-E A GYEREKEINK?

Találkozó Nógrádi Gábor íróval a Bolgár Nemzetiségi Nyelvoktató Iskolában.

Ez a kérdés sok szülőt és tanárt izgat, illetve az egész társadalmat is. A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában komoly erőfeszítéseket tesznek, hogy rendszeres olvasási szokásokat alakítsanak ki, méghozzá bolgár nyelven. Minden évben olvasóversenyt hirdetnek, a rendszeres olvasók pedig díjakat kapnak.

A könyvek iránti érdeklődés felkeltésének egyik módja a találkozás írókkal és műveikkel. Az elmúlt évben a nagyobb diákok megismerkedtek Velina Minkovával és a *Jelentés a zöld amőbáról* és a *postai íróról* c. regényével. Idén meghívtuk a híres

magyar író, Nógrádi Gábort, akinek *Pete pite* c. regényének megjelent a bolgár fordítása. Hónapokkal ezelőtt a gyerekek a regény részleteit dolgozták fel, a találkozón pedig felolvastak részleteket a regényből magyar és bolgár nyelven.

Nógrádi Gábornak varázslatos hatása van a hallgatóságra. Egy pillanat alatt meghódította a kicsikből és nagyokból álló közönséget, akik nagy érdeklődéssel fogadták a szombati találkozót. Elbűvölte a gyerekeket, akik nemcsak a könyvről, hanem az alkotás folyamatáról, az írás önéletrajzi elemeiről is kérdeztek, illetve érdeklődtek, honnan meríti a szerző az ötleteket és a történeteket. Az író nemcsak válaszolt a kérdésekre, hanem arra is rámutatott, hogy az olvasás nagyon fontos a személyiség és a fantázia fejlődése szempontjából. És ezek

a szavak nem kioktatóan, hanem őszintén csengtek.

A találkozón jelen volt a bolgár Arka kiadó képviselője is. Pravda Miteva elmondta, hogy Nógrádi Gábornak varázslatos hatása van a közönségre és a bolgár gyerekek is megérdemlik, hogy megismerjék könyveit. A végén minden gyerek megkapta a *Pete Pite* c. regény bolgár változatát a szerző által dedikálva.

ОФИЦИАЛНО СТАНОВИЩЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ОБЩИНА В УНГАРИЯ

Не мога да скрия възмущението си от случилото се на връх Възкресение Христово сред българите в Буганеца. Като духовен пастир съм глъжен да предупреждавам всички българи, православни християни, чага на Българската православна църква за нередности в духовния живот на общността.

Та на връх Великден, когато в българския храм в Буганеца отслужихме полагащите се богослужения, е било отслужено и алтернативно „богослужение“ от г-н Стефан Мамаков в зала някъде из Буганеца на която „служба“ са присъствали наши сънародници.

Както на всички е известно, бившия енорийски свещеник на Буганеца ст. ик. Стефан Мамаков, по решение на Светия Синод на Българската православна църква, за непристойно за духовник поведение е низвергнат т.е. отнето му е правото да извършва каквито и да е било богослужения от обществен и частен характер (Св. Литургия, кръщавки, венчавки, опела, панихиди и т.н.) Мамаков е приравнен на мирянин и има правото като такъв да изпълнява своите обязанности към църквата като такъв, но не и да свещенодейства!!! Всички служби, извършено от него, са недействителни и не носят никаква полза на християните, напротив те носят духовна вреда.

Пасхалното „богослужение“ на г-н Мамаков е нищо друго, освен една театрална постановка, а действията му, действия на измамник, представящ се за такъв, какъвто не е и подигравка със Самия Господ. Те са едно умишлено уронване на авторитета на Българската църква и нейното ръководство. Всички умишлени последователи на Мамаков се явяват участници, от една страна, в уронването авторитета на БПЦ, а от друга, в подигравката и поруганието на Самия Бог, а Той поруган не бива.

Призовавам всички наши енориаши, чага на Българската православна църква, която е част от единната вселенска и апостолска църква, да не се поддават на разни течения, граничещи със сектантството, а смело да отстояват позицията на БПЦ. По решение на епархийското ръководство, в лицето на Западно- и Средноевропейския митрополит Антоний, енорийски свещеници на Българската православна община в Буганеца са **архимандрит Атанасий (Султанов)** и **протоиерей Танчо Попганчев Янчев** и никой друг.

*Божие*то *благословение* *да е с всички вас!*
Христос възкресе!

	АРХИМАНДРИТ АТАНАСИЙ (СУЛТАНОВ)
---------------	--

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁR ORTODOX EGYHÁZ HIVATALOS ÁLLÁSFOGLALÁSA

Nem tudom elrejteni felháborodásomat azzal kapcsolatban, ami húsvétkor történt a budapesti bolgárok között. Lelkipásztorként köteles vagyok figyelmeztetni minden bolgárt, az ortodox keresztényeket, a bolgár ortodox egyház híveit bizonyos rendellenességekről a közösség vallási életében.

Húsvétkor, amikor a bolgár ortodox templomban Budapesten celebráltuk az illendő istentiszteleteket, sor került egy alternatív istentiszteletre is, amelyet Sztefan Mamakov végzett el egy teremben valahol Budapesten, és amelyen honfitársaink is jelen voltak.

Mint ahogy az mindenki számára ismert, a volt budapesti lelkész, Sztefan Mamakov a Bolgár Ortodox Egyház Szent Szinódusának döntése alapján, lelkészhez nem méltó magatartás miatt meg lett fosztva attól a jogától, hogy bármilyen istentisztelet végezzen közösségi és magánjelleggel (szent liturgia, keresztelő, temetés, stb.). Mamakov egyszerű híve az egyháznak, és mint ilyen teljesítheti kötelezettségeit iránta, de nincs joga egyházi szertartásokat végezni. Minden általa végzett istentisztelet érvénytelen és semmilyen hasznot nem hoz a keresztényeknek, sőt inkább lelki kárt okoz.

Mamakov úr húsvéti „istentisztelete” nem más, mint színházi előadás, tettei pedig egy csaló tettei, aki annak adja ki magát, ami nem, és Istennel gúnyolódik. Ez szándékos rombolása a bolgár egyház és vezetése tekintélyének. Mamakov minden követője egyrészt résztvevője a bolgár egyház tekintélyrombolásának, másrésztől részese Isten káromlásának, Őt pedig káromolni nem szabad.

Felhívással fordulok minden egyháztag, a bolgár ortodox egyház gyermekeihez, amely része az egyetemes apostoli egyháznak, hogy ne dőljenek be az ilyen, a szektákhoz hasonló irányzatoknak, hanem bátran álljanak ki a bolgár ortodox egyház érdekében. Az egyházi vezetés döntése alapján, Antonij nyugat- és közép-európai metropolita személyében, a budapesti bolgár egyházközösség papjai **Atanaszij (Szultanov) archimandrita** és **Tanco Popgancsev Jancsev lelkész** és senki más.

Isten áldása legyen velünk! Krisztus feltámadott!

	АТАНАСИЈ (SZULTANOV) ARCHIMANDRITA
	
Български културен институт	
Bolgár Kulturális Intézet	
1061 Budapest, Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246	
Посолство на Република България в Унгария	
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége	
1062 Bp., Andrásy út 115. · tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824	
Активен наблюдател	
Bolgár Nemzetiségi Szószóló	
1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19 · tel: +36 (1) 441-5435	

РАВДА ’17	RAVDA ’17
И тази година ще има Равга!	Az idén is lesz nyári tábor Ravdán!
› Тръгване от Буганеца на 12-и юли 2017 г. и пристигане обратно на 23 юли .	› Indulás Budapestről 2017. július 12-én, visszaérkezés július 23-án.
› Запусване за участие – го 10 юни в Дружеството на българите в Унгария на телефон +36 (1) 216 6560 или при Милка Христова – на телефон +36 (30) 906 8451 .	› Jelentkezni június 10-ig lehet a Magyarországi Bolgárok Egyesületénél a +36 (1) 216 6560 -os vagy Milka Hrisztovánál a +36 (30) 906 8451 -es telefonszámon.
› В програмата на лагера – както Всяка година – е включено обучение по български език, много игри и посещение на български градове (Несебър, Велико Търново и гр.)	› A tábor programjában, mint minden évben, idén is szerepel bolgárnyelv-tanulás, városnézés (Nessebar, Veliko Tarnovo stb.) és rengeteg játék.

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Egyesülete 1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560 http://www.bolgaregyesulet.hu/	Българска православна църква Св. св. Кирил и Методиѝ Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom 1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. tel.: +36 (30) 496-4997
Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat 1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210	Архимандрит Атанасиѝ Atanaszij archimandrita tel.: +36 (20) 291-5825
Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat 1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211	Българско училище за рожен език Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola 1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210
Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet 1061 Budapest, Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246	Българска гвезична малцинствена гетска градина Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda 1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339
Посолство на Република България в Унгария Bolgár Köztársaság Nagykövetsége 1062 Bp., Andrásy út 115. · tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824	Български културен, документационен и информационен център Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ 1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ** (1062 Буганеца, ул. Байза 44.)

РЕДАКЦИЯ
Виолет Доци (<i>главен редактор</i>), Кирил Наг, Йорган Тютюнков
ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерство на човешките ресурси, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I., VIII., XV. район на Буганеца, Уйнещ Пещержебет и във Фелшъожолца, Печ, Сегег, Халастелек, Дунахарасти, Дунакеси, Мишколц, Дебрецен и Сигетсентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT (1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG Dóczy Violetta (<i>főszerkesztő</i>), Nagy Kiril, Jordan Tütüncov
FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso
Megjelenik az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XV. kerületi, az Újpesti, a Pesterzsébeti, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Miskolci, a Debreceni, és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098
NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS FesztNet Kft.
DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Ruszev Dimitar

Изследователски институт на българите в Унгария Bolgár Kutatóintézet 1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211
Унгаро-Българска Стопанска Камара Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara 1092 Bp., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589 www.hbcc.eu

Ресторант Царевец Carevec Étterem 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 417-8576

Хотел Рила Hotel Rila 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

